

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Svmma Bvllarii Earvmve Svmmorvm Pontificvm
Constitvtionvm Qvae Ad Commvnem Ecclesiae Vsvm post
volumina Iuris Canonici, vsq[ue] ad Sanctissimum D. N.
D. Pavlvn Papam V. emanarunt**

Quaranta, Stefano

Venetiis, 1619

Bona naufragantium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10793

sufficit quod per duas vel tres vices id crimen commiserit Alex. cons. 72 in 1. no. nu. 8. & quæ sit ratio specialitatis vide per Rocch. Curt. in rubr. de consuetud. q. 5. num. 36. Boer. in d. decis. 301 sub num. 11 sed ad inducendum prauum vsu, & vitiosum habitum blasphemandi requiruntur multo plures reiterationes. Ias. in l. ait prator, §. iuravi num. 14. ff. de iureiur. Menoch lib. 2. de arbitr. iud. 4 cent. cas. 375. In super ad sciendum an clericum a prædictis pœnis excuset vel saltem operentur ut cum eo mitius esset agendum regionis consuetudo ex frequenti vsu hominum illius loquentium quibusdam verbis in contemptum Dei tendentibus, lubricum lingua, & præsertim in eo qui non perfecit blasphemiam, & statim se pœnituit, & ad hoc ut excuset iracundiæ calor quib. esse debeat circumstantiis vallatus præter præalleg. doct. in præd. loc. quare etiam apud Alex. cons. 15. ante fi. vol. 3. Afflict. in constit. Regni blasphemantes num. 5. & 10. Cauens super Pragm. 50. Regis Ferdinandi nu. 6. Græ. decis. 50. plenius per Foller. in pract. cens. in ver. Niclaus Episcopus a nu. 59. vsq. 67. Iul. Clar. in pract. crim. quæst. 60. num. 6. & Io. Franc. Ponzibium in tract. de lamijs sub num. 86. Si quis calore iracundiæ pluries vno instanti blasphemat. præsumitur quod semel tantum blasphemauerit Menoch. de præsump. lib. 5. præsump. 2. num. 27.

BONA NAVFRAGANTIVM.

Cōgruit
tit. de ra
pro seu
de fur.

Pater Summissas sciendum est, quod raptores prædictorum bonorum sunt excommunicati, & absolutio est referuata Papæ in Bulla cænæ, nam licet antea fuisset lata, nō tamen erat referuata, ut in cap. excommunicationi, de raptor. & declarat Nauar. in manu. confess. cap. 27. num. 60. & num. 118. & contra tales raptores prouisum est in Regno Neap. per Constit. Rapinas eorum, vbi Afflict. eorumque dominis succurritur pro conseruatione bonorum per Constit. Dohanæ de secretis, quantum vero attinet ad excommunicationem Papalem non incurritur si furtum non excedit duos aureos quamuis peccet mortaliter, ita tenuit Præceptor meus Pater Marius Andria in expositione d. Bullæ per tex. in l. si oleū. §. fin. cum l. seq. ff. de dolo. Sed per decretum sacre congregationis relatum in fra in verbo casus referuati contra præsumentes absoluere ab vilo ex casibus, clare vel dubie in Bulla die cænæ Domini, consulerem pro tuiori absoluteone obtinendam esse a Summo Pontifice; quando tamen furtum bonorum naufragantium ascenderet ad eam quantitatem, quæ sit peccatum mortale, Vgolinus de cœsuris in expositione d. Bullæ. c. 4. vers. 7. fol. 143. Cum hunc casum conferrem cum admodum Reuer. Patre Philippo Pantaleone lectore casuum conscientia Primario in collegio societatis Iesu ita respondit.

Quamuis excommunicatio non pro paruis, & leuibus causis sit ferenda c. episcopi, & c. nullus. 15. q. 3. & per Trid. Concil. sess. 25. c. 3. de refor. cautum sit monitoria sub excommunicatione pro rebus ablatis restituendis concedenda non esse pro re vulgari, atque in nonnullis ecclesijs per synodales etiam constitutiones sit statutum ne pro re, quæ minoris sit certa quadam quantitate quis excommunicetur, quarum meminit Nauar. c. 17. num. 3. & sic etiam per curiam Romanam seruat. nihilominus vbi statuto, vel sententia ecclesiastica generaliter sub excommunicationis pœna furtum prohibetur quicumque mortale furtum committeret, eadem censura l. garetur secundum Couar. in c. alma mater. 1. par. §. 9. num. 2. vers. quarto eadem ratione idque maxime confirmatur.

Primo

Primo quoniam nec Summus Pontifex in c. 2. de const. in 6. nec iura ciuilia quæ direptiones, & rapinas Naufragantium prohibuerunt, nec denique Doctores, qui eadem iura sunt interpretati distinxerunt de furto mortali magnæ aliquis quantitatis, sed quodcumque generaliter prohibuerunt.

Secundo quoniam etiam excommunicatione lata in iniicientes manus violentas in clericos in c. si quis suadente diabolo. 17. q. 4. ligat quoscunque mortale peccatum committentes in percutiendo etiam si sit leuis percussio in communi.

Tertio quoniam alioquin plures possent etiam seorsim, & sine vlla conspiratione, quantitatem solum sufficientem ad mortale peccatum ex naufragio subripere & nullus eorum excommunicationem incurreret, quamuis omnes notabile furtum fecissent, & sic indemnitati naufragantium non esset plene prouisum.

Quarto quoniam si peccata etiam leuia, & venialia ex rationabili causa, & pro communi bono possunt sub censura prohiberi iuxta Suarez tomo. 5. dispu. 20. sect. 2. dubio 1. circa finem, ergo multo magis prohiberi possunt sub excommunicatione peccata, & furti quæ solum pertingunt ad mortalia ex eadem iusta causa, quæ procul dubio adesse videtur in præsentia materia, cum direptio naufragantium bono communi plurimum nocet, & longe superat grauitatem omnium furorum, & rapinarum.

Quinto denique quod sic vbique seruetur, & recepta est præsens Bulla, ut conscientia omnium tellatur.

Saluo meliori &c.

Limitatur secundo, ut etiam non incuratur quando essent bona naufragorum non tamen Christianorum sed infidelium, Iudæorum, hæreticorum & aliorum quomodocunque Christiano nomini inimicorum. auth Nauigia, c. de furtis, & ex uerbis bullæ comprehenditur fuisse Sum. Pontificis intentionem prouidere bonis fidelium.

Tertio limitatur ut hæc excommunicatio maior non extendatur ad tertiam personam tam per Bullam Sixti V. quam Clem. 8. licet per Bullam Greg. 13. a Nauar. relata secus, ut ex eius uerbis palam colligitur, quamuis teneatur illa tertia persona cognito uero domino nauis, & rerum ablatarum illa restituere quæ a surripiente acceperat. uel emerat etiam nullo sibi soluto pretio, per text in l. incuilem. c. de fur. Quid dicendum in eo qui naufragium passus uenit ad terram, & aliquas res quas saluare potuit penes tertium deposuerit si ille postea negauerit dictum depositum quod ab ipso domino non possit sufficienter probari. an teneatur pœna huius Bullæ ac si res ipsas surripisset, illas contra domini uoluntatem retinendo Resp huic casum attentis uerbis Bullæ non uideri comprehendendi posse

Limitatur quarto ut nec etiam incuratur ex solo actû acceptationis talium bonorum animo conseruandi ea, & tradendi uero domino illius habita notitia, non autê usurpandi & in usum, ac proprium commodum conuertendi alias secus licet deinceps eum peniteat & mutato illa restituet siquidem per illam penitentiam excommunicatione non liberatur; sed opus est absolute arg. tex. in c. cum desideres. de senten. ex communic. declara banc 4. limitationem nisi adsit mora restituendi. 1. cum quis potest restituere, & non restituit gloss. fin in d. cap. excommunicationi, ratione per Caietanum assignata in uerbo excommunic. cap 23 propter quam cum sequitur Nauar. in d. capitu. 27. numer. 118 etiam si non præcedat

K 2 mo.

monitio pro dictis bonis ablatis restituendis cum Panormit. in d. capitu. excommunicationi distinguente, vt ibi per eum num. 2. in fine, communi tamen opinione in contrarium existente testantibus Syluest. in ver. excom. 7. §. 20. Rosel. in cod. verbo. el. 1. excom. 21. loquentibus attentis verbis d. c. excommunicationi de rapto, sed tu considera verba Bullæ die canē Domini nouissime promulgatæ. & quæ scripsit Suarez. de censuris disp. 21. sect. 2. censu. 4. fol. 366.

Quinto limitatur vt per hanc Bullam non intelligantur excommunicari putantes propter ignorantiam illa non esse bona naufragorum, sed aliorum, licet nolint restituere, & sint in mora restituendi. Nauar. in conf. 1. numer. 2. de penit. & remiss. in antiq. item per simplicitatem rapientes de dictis bonis credentes eis id licere ex alia causa, Sylu. & Rosel. in ver. naufragium Nauar. in man. c. 17. nu. 99.

Limitatur sexto, Quando Dominus illa bona habuerit pro derelictis amissa omni spe ea recuperandi. l. falsus. §. si iactum. ff. de fur. secus vero si illa proiecisset in mari propter procellam, & vim tempestatis ad nauem exonerandam, vt periculum euadat, quia tunc dominium remanet penes proprium dominum. l. qui leuandæ. ff. ad leg. Rhod. de iactu. quæ si quis acceperit animo retinendi. furtum committit. l. qua ratione. §. fin. ff. de acq. rer. dom. §. fin. inst. de rer. diuis. Abb. in cap. cum dilecti. de accusat. num. 11. in dubio autem non præsumitur habuisse illa pro derelictis l. interdum. §. 1. ff. de acquir. poss. ex reg. illa quia nemo putatur suum iactare l. cum de indebito ff. de probat. & quando censendum sit aliquid habitum pro derelicto vide text. in §. pen. instit. de rerum diuis. gloss. in l. si quis merces. ff. pro derelicto Syluest. in ver. inuenta. sub numer. 3. Rosel. in ver. Furtum. §. 12. Nauar. in manu. capitu. 17. sub numer. 99. & in hoc casu ad coniecturas esse reuertendum inquit Panor. loc. cit. vbi etiam Felin. numer. 6. quæ coniectura deprehendi possunt ex dictis eiusdem Nau. in d. capitu. 17. numer. 170. & 176. de quibus etiam habetur in lib. thesaur. cas. consc. in exposit. Bul. Can. c. 8. & per Bartholom. Vgol. in tract. de censuris Rom. Pont. reseruat. c. 4. §. 2.

Vide
Meno-
chium
lib. 5.
de præ-
sumpt.
20. nu.
5. Mol.
de inst.
ciu. dis-
put. 5.

Septimo, & denique limita in eo qui pro recuperandis talibus bonis quæ de sui natura statim erant peritura cuicumque periculo mortis exposuit vitam suam, & Dominus verisimiliter dicta bona per aliud medium, & viam non erat rehabiturus, ita ut possit tuta conscientia sibi illa retinere, Vgol. loc. cit. sub nu. 3. secus vero si illa salua fecisset sine ullo periculo uitæ, etiam si dominus illa bona, nec per se, nec per alium erat alias recuperaturus quia ex charitate tenebatur ad præbendum auxilium d. capitu. excommunicationi, ubi etiam gloss. & plenius in supra alleg. constit. Rapinas. debet tamen habere mercedem sui laboris iudicio boni iuri ita communiter Summisæ in ver. Naufragium & Nauar. d. c. 17. sub nu. 8. asserens etiam quod si fulminaretur excommu. contra habentes de talibus bonis, & si quis possit licite illa retinere ut in casu proxime dicto ostendatur saltem manifestare.

Omnibus & singulis utriusque Sexus Christi fidelibus, qui auxilium, consilium, & fauorem naufragium patientibus in reparatione, & conseruatione suorum bonorum præstiterint decem annos, & totidem quadragenas de iniunctis eis penitentibus misericorditer in domino relaxarunt Iuli. 2. Paul. 3. & Pius V. ut patet ex eius constitutionibus in Bulla fol. 442. 552. & 927.